

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MAP Karlovarsko II (reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008557)

Seminář „Líný učitel“

Datum: 6. 3. 2019, od 9 h

Místo: ZŠ Karlovy Vary, Poštovní 19

Přítomní: dle prezenční listiny

Cílová skupina: Učitelé prvního a druhého stupně ZŠ.

Cíl semináře: Ukázat pedagogům, jak kvalitně vzdělávat a přitom zbytečně neztrácet energii.

Lektor: Mgr. Robert Čapek, PhD.

Nejprve proběhlo představení lektora a jeho zkušeností. Na úvod sdělil lektor základní výhody využívání moderních metod výuky, a to z pohledu pedagoga i z pohledu žáka. Např. když zadáte žákům práci, která je zajímavá, tak kázeň ve třídě se udrží sama, protože žáky to baví. Upozornil ale také na potíže, na které může pedagog narazit. Když začne učitel učit „moderně“, musí stále něco někomu (vedení školy, rodiče, kolegové,...) vysvětlovat.

Lektor se ptal účastníků semináře, jaké znají metody skupinové práce. Po té lektor účastníkům představil některé z metod skupinové práce a vysvětlil, jak je co nejlépe používat a jaké kompetence žáci při správném využití těchto metod mohou získat. Např. sněhová koule, metoda 4 rohů, expertní skupiny, metoda vyslance, skupinové vyučování, kmeny a kořeny. Společná práce zlepšuje vztahy ve skupině, lektor doporučuje volit skupiny střídavě, např. rozdat čísla.

Lektor průběžně odpovídal na dotazy účastníků a k některým dotazům se rozproutila také diskuze. Např. kdo zasluhuje jedničku? Ten, kdo splnil úkol. Debata proběhla také k otázce vyrušování a nevhodného chování některých žáků. Lektorovo doporučení bylo: Když jeden žák spotřebovává většinu času učitele, tak tohoto žáka vyloučit ze skupiny. Když děláte skupinovou práci a ostatní žáci pracují ve skupinách, tak učitel má čas individuálně řešit s „problematickým“ žákem, proč nepracuje. Při frontální výuce nemá učitel čas toto řešit a rušící žák je středem pozornosti. Je potřeba oddělovat od sebe didaktiku a kázeň, je nesmysl dávat pětky za to, že žák něco neudělal v hodině.

Co má dělat učitel? Má dávat žákům myšlenkové nástroje pro budoucí práci a studium, soft skills, a to bez ohledu na konkrétní učivo. Učitel otevírá žákům cestu ke svému předmětu, učitel miluje svůj obor a chce, aby tento obor měli žáci také rádi. Některé učivo je „drilovací“, ale jen některé. Kde mají získat nejslabší žáci motivaci? Kde je pozitivní emoce? Kde je zábava?

Klima ve třídě, tj. týmové prostředí pro každého žáka tvoří:

1. Metody
2. Hodnocení
3. Komunikace
4. Odměny
5. Spoluúčasť

6. Pravidla ve třídě

Samotná znalost je málo, je potřeba analyzovat a interpretovat. Hodiny ve škole by měly dávat smysl. Lektor použil příklad epochového vyučování, např. týden starověkého Řecka, všichni ve všech předmětech budou učit o starověkém Řecku.

Diskutovalo se také o způsobech hodnocení. Způsobem hodnocení lze měnit klima. Najít metody tak, aby to ve třídě fungovalo, aby to nebylo o soupeření. U hodnocení je potřeba určit si, jaký je cíl, např. dát si za cíl „milovat přírodu“. Učitelé hodnotí studijní dovednosti, ale zapomínají na postoje a hodnoty.

Lektor upozornil na chyby při hodnocení:

1. Srovnávání žáků mezi sebou.
2. Jednička jen za dokonalé výkony.
3. Hodnocení výkonově.
4. Průměrování známek a váhy při známkování.

Alternativou může být využití metody jednička nebo žádná známka (ale doplněná zpětnou vazbou). Nesrovnávat žáky mezi sebou, ale porovnávat práci žáků se zadáním úkolu.

Lektor ukázal příklad kritérií pro pololetní hodnocení:

- ✓ Aktivita v hodině
- ✓ Znalosti a dovednosti
- ✓ Postoj k předmětu
- ✓ Práce dle pokynů učitele

Je potřeba mít kritéria pro hodnocení.

Lektor také na konkrétních příkladech z praxe položil otázku, zda školy nemají v ŠVP příliš mnoho učiva oproti povinnosti dle RVP?

Celý seminář byl doplňován o názorné příklady z praxe lektora. Zároveň probíhala debata k tématům, které lektor nastolil. Na konci semináře si učitelé mohli koupit knihu lektora. Vzhledem k velkému zájmu o seminář je s lektorem domluven další termín na rok 2020.

Zapsala: Markéta Hendrichová

